

**מבחנים לתמיכה של משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות בגופים המפעילים מכינות
קדם צבאיות שפוננו ממקום מושביהן בשל המלחמה בצפון ובדרום (הוראת שעה)**

לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985

בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹ (להלן – החוק), ובהתייעצות עם היועצת המשפטית לממשלה, מתפרסמים בזה מבחנים לתמיכה של משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות (להלן – המשרד) בגופים המפעילים מכינות, כהגדרתן במבחן זה, באזור הצפון ובאזור חבל תקומה, אשר פוננו ממקום מושבן בשל מלחמת חרבות ברזל, כמפורט להלן:

תקנה תקציבית: 54500169

1. כללי

- (א) ועדת התמיכות של המשרד (להלן – הוועדה) תדון בעניין קבלת תמיכה מהתקציב המיועד לכך בהתאם לנוהל שר האוצר לתמיכות מתקציב המדינה במוסדות ציבור² (להלן – הנוהל) ולפי מבחנים אלה.
- (ב) בבואה לדון ולהחליט בכל בקשה לתמיכה, תשקול הוועדה את כל נסיבות העניין, תוך יישום שוויוני אחיד וענייני של מבחנים אלה.
- (ג) כל שיקוליה של הוועדה יהיו ענייניים, תוך הפעלת אמות מידה מקצועיות, ככל שיידרש לפי נסיבות העניין; החלטות הוועדה תהיינה מנומקות.
- (ד) אסמכתאות כספיות להוכחת פעילות במבחנים אלה, אשר מוגשות כחלק מדו"ח פעילות, תאושרנה בידי רואה חשבון; חלוקת הסכום המיועד לתמיכות בתקציב השנתי של המשרד תיעשה לפי תחומי הפעילות המפורטים במבחן זה, הכול בכפוף לאמור במבחנים אלה ובחוק התקציב לשנת הכספים השוטפת, כפי שיפורט להלן.

2. הגדרות

במבחנים אלה –

“**חבל התקומה**” – כהגדרתו בחוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"ה-2025 (להלן – חוק שיקום חבל התקומה)³;

“**יישוב מפונה**” – בצפון מדינת ישראל: יישובים שפוננו בהוראת שר הביטחון ומפורטים בנספח א' להחלטת ממשלה מספר 2826 מיום 4.3.2025; בדרום מדינת ישראל: יישובים בחבל התקומה, כמפורטים בתוספת הראשונה לחוק שיקום חבל התקומה.

“**מוסד**” – מוסד ציבור כהגדרתו בסעיף 3א לחוק;

“**מכינה**” – מסגרת חינוכית המיועדת למיועדים לשירות ביטחון, ליוצאי צבא ולמיועדים להתנדבות לשירות ביטחון, המופעלת ביישוב מפונה, והיא מכינה קדם צבאית מוכרת כמשמעה בחוק המכינות

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"ב, עמ' 34

² י"פ 8480 התש"ף, עמ' 482 ועמ' 7207; התשפ"א, עמ' 2 ועמ' 1732.

³ ס"ח התשפ"ה, עמ' 458

הקדם צבאיות, תשס"ח-2008⁴ (להלן – חוק המכינות) או מסגרת חינוכית כאמור המבקשת להקים שלוחה חדשה ביישוב מפונה; לחילופין, מכינה המופעלת ביישוב מפונה, המצויה בהליך הקמה ומלווה על ידי האגף הביטחוני-חברתי במשרד הביטחון, ואשר הוכרה על ידי האגף כאמור עד לתאריך 1.9.2025; "מתחם מכינה" – מבנה המכינה הנמצא ביישוב מפונה, והוא משמש אך ורק את תניכי המכינה, המצויים במתחם המכינה שיאושרו על ידי המשרד עד 31.8.2025;

"תכנית העבודה" – תכנית שתוגש על ידי המכינה מבקשת התמיכה, ובה יפורטו הפעולות אשר בוצעו ואלו שבכוונת המכינה לעשות, כחלק מהפעילות הנתמכת לפי מבחנים אלה; תכנית זו תוגש למשרד במסגרת בקשת התמיכה.

3. מטרת התמיכה

מטרת תמיכה זו היא פיתוח המכינות הפועלות ביישובים מפונים, מתוך תפיסה של חיזוק ההיאחזות בשטח ופיתוח הקהילה ביישובים בתבלי ארץ אלו, כחלק מעידוד חזרתם של התושבים ליישובים המפונים והעצמתם בשנים הקרובות; בהתאם, הענקת סיוע למכינות הפועלות ביישובים מפונים, בפעולות הנכללות בסעיף 4 בפרט בתחום הבינוי וההצטיידות.

4. הפעילות הנתמכת

התמיכה תינתן בעד פעילויות בתחומים הבאים (להלן – רכיבי הפעילות הנתמכת):

(1) ביצוע עבודות הקמה או פיתוח או שיפוץ ושיקום במתחם המכינות:

(א) הקמת מבנה חדש;

(ב) שיפוץ או שיקום מבנה קיים;

(ג) עבודות פיתוח עבור מבני המכינה, כגון: שיקום קו ביוב, הצללות, הנגשת מבנים וכדומה, לא כולל ריהוט ומתקני חוץ;

(2) תכנון וניהול פרויקטים שיאושרו לביצוע במסגרת פסקה (1) בסעיף זה לעיל: מדידות, ניהול תכנון, יעוץ, סקרי קרקע, ניהול ופיקוח, בדיקות קרקע, תכנון מפורט וכן תכנון לביצוע של הקמה, שיפוץ או שיקום של מתחם המכינה, בשיעור של עד 10% מהיקף כל פרויקט שיאושר;

5. תנאי סף לתמיכה

לתמיכה לפי מבחנים אלה זכאי מוסד שמתקיימים בו כל תנאי הסף הבאים:

(1) המוסד מאוגד ורשום כעמותה לפי חוק העמותות, התש"ס-1980⁵, או כחברה לתועלת הציבור הרשומה אצל רשם ההקדשות לפי פרק ראשון א' לחוק החברות, התשנ"ט-1999⁶;

(2) המוסד בעל אישור ניהול תקין לשנה בעדה מבוקשת התמיכה;

(3) המוסד מפעיל מכינה במשך כל שנת הלימודים בעדה מבוקשת התמיכה;

⁴ ס"ח התשס"ח, עמ' 890; התשע"ח, עמ' 829

⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 210

⁶ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189

(4) לגבי מכינה שהתפתחה מהיישוב בו פעל מתחם המכינה בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" – על המכינה להגיש מסמך התחייבות בכתב חתום ע"י מורשי חתימתה, בו התחייבות לחזרת המכינה לפעילות במתחם המכינה בו בוצעו השיפוצים החל ממועד חזרת היישוב המפונה מבחינת המצב הביטחוני ולפי היתכנות החזרה בהיבט ההנדסי, לפי המועד המאוחר מבניהם; היה ובפועל המכינה לא תשוב לפעול ביישוב – היא תחויב בהשבת סכום התמיכה למשרד;

(5) המוסד לא הגיש בקשה לתמיכה ממשלתית או מגופים ציבוריים אחרים, ולא הוקצה לו סכום כלשהו מתקציב המדינה, במישרין או בעקיפין, בעד ביצוע פעילות הנתמכת באחד מהתחומים המפורטים בסעיף 4 למבחנים אלה במתחם המכינה, שבעדו הוא מבקש תמיכה לפי מבחנים אלה;

(6) המוסד הגיש התחייבות בכתב, כי אם לאחר קבלת התמיכה יימצא שלא עמד בדרישות מבחנים אלה, יחזיר את סכומי התמיכה שקיבל, כולם או חלקם, לפי העניין, בתוספת ריבית החשב הכללי, והמשרד יהיה רשאי לגבותם או לקזזם מכל סכום אחר המגיע למוסד מכל מקור ממשלתי בהתאם להוראות הנוהל.

6. תנאים לקבלת התמיכה

(א) תנאי לקבלת התמיכה לפרויקטים שנבנו על פי סעיף 1(4), הוא הגשת כל המסמכים הבאים:

(1) מסמך המציג את זכותו הקניינית או החוזית במבנה שבעד הקמתו או שיפוצו מבוקשת התמיכה (כגון: בעלות, זכות חכירה או זכות שימוש לתקופה של 5 שנים רצופות לפחות, מתוכן לפחות 3 שנים ממועד השלמת השיפוץ שיאושר על פי מבחנים אלו);

(2) תכנית או סקיצה של מתחם המכינה, הכוללת סימון על גביה של הרכיבים המבוקשים לתמיכה; יובהר כי המבנים שהמוסד מבקש תמיכה לגביהם נדרשים להיות מצויים במתחם המכינה בלבד, ואינם נגישים לציבור הרחב;

(3) תכנית הפרויקט הכוללת תכנון ראשוני לפחות, אולם בפרויקט שיפוץ מבנה קיים ניתן להסתפק בסקיצה, במפרט ובאומדן תקציבי במקום התוכנית;

(4) היתר בניה, בקשה להיתר בניה או מסמך המעיד על פטור מהיתר חתום על ידי מהנדס המועצה או הרשות בה פועלת המכינה;

(5) אומדן עלויות מאושר על ידי מהנדס או אדריכל מוסמך, המפרט את רכיבי הבקשה;

(6) פירוט תמיכות ממשלתיות קודמות ונוכחיות בבינוי ושיפוץ המבנה;

(7) בפרויקט ביצוע של בניה חדשה, יידרשו:

(א) תכנית עם תכנון ראשוני לפחות של הפרויקט (שרטוט מקצועי על ידי מהנדס או אדריכל);

(ב) חוות דעת של מהנדס או אדריכל מוסמך בנוגע להיתכנות הקמת המבנה במתחם המכינה;

(ג) הסכמה של בעל הזכויות במקרקעין עליו ייבנה המבנה לביצוע העבודות;

(ד) התחייבות לרישום זיקת הנאה כמפורט בסעיף 23 לנוהל שר האוצר⁷; (ה) סימון של תחום הבקשה על גבי תצלום אווירי עם רקע תוכנית בניין עיר (תב"ע) וכן ציון מספר גוש, חלקה ומגרש שבו נמצא תחום הבקשה. (ב) תנאי לקבלת התמיכה בפעילות המפורטת בסעיף 24(2) הוא הגשת הערכה ראשונית של התמורה שתשולם בגין תכנון וניהול הפרויקט.

7. אמות מידה לחלוקת כספי התמיכה ומגבלות על שיעור התמיכה

- (א) שיעור התמיכה המרבי בגין כל אחת מהפעולות שתאושרנה לתמיכה לפי סעיף 14(1), יעמוד על 75% מכלל ההוצאות בפרויקט הבינוי שיאושר בכפוף לקבוע בס"ק (ג) ו-(ד) להלן.
- (ב) היקף הפרויקט המאושר לתמיכה בגין פעולות לפי סעיף 24(2) לעיל לא יעלה על 10% מסך הפרויקט המאושר, כאשר סכום התמיכה הינו עד 75% מהיקף הפרויקט המאושר לתמיכה.
- (ג) בשלב ראשון יוקצו לתמיכה בכל מכינה שתמצא זכאית לפי מבחנים אלה סך של עד 600,000 שקלים חדשים או 50% מסך התמיכה המאושרת - לפי הנמוך מביניהם.
- (ד) בשלב השני יחולק התקציב שנותר בין המכינות שנמצאו זכאיות לתמיכה. התמיכה בשלב השני תחולק באופן יחסי לפי מספר תקני החניכים המתוקצבים בשנת הלימודים התשפ"ו, המיועדים ללמוד במתחם המכינה; מספר תקני החניכים המתוקצבים יקבע בהתאם לעדכון משרד הביטחון בדבר מספר החניכים להם אושר תקן לתקצוב בשנים א' ו-ב' בשנת הלימודים התשפ"ו.
- (ה) אם ייוותר תקציב לאחר השלב השני, תחולק היתרה באופן יחסי לפי המנגנון בסעיף קטן (ד) וכך עד למיצוי התקציב.

8. אופן הגשת הבקשה

- (א) מבקש התמיכה יגיש את בקשתו עד למועד הקבוע לרבות כל המסמכים והאישורים הנדרשים לפי הנוהל, ואת המסמכים הבאים:
- (1) אישור ניהול תקין בתוקף;
  - (2) מסמכי התחייבות בהתאם לסעיפים 5(4), 5(6) ו-10(ה) בהתאם לנוסח שיפרסם המשרד;
  - (3) מסמך זכויות בהתאם לסעיף 6(א) ו-6(א)(7)(ג);
  - (4) יתר המסמכים הנדרשים בהתאם לסעיף 6;
  - (5) תכנית עבודה המפרטת את הפעילויות בגינן מבקש תמיכה, בהתאם להגדרת רכיבי הפעילות הנתמכת בסעיף 4 לעיל; על תכנית העבודה לכלול את המרכיבים הבאים:
- (א) מספר החניכים הרשומים במכינת האם ובשלוחה המצויות באזורים המוגדרים במבחן זה בשנת הלימודים התשפ"ו;
- (ב) פירוט הפעילות המבוקשת לתמיכה, הכולל הסבר, מועד ביצוע משוער, עלות וסכום מבוקש לתמיכה;

⁷ הי"ש 2 לעיל.

- (ג) פירוט מלוא מקורות המימון לביצוע הפעילות הנתמכת ;
- (ד) הצהרה בהתאם לדרישת סעיף 5(5) לפירוט תמיכות ממשלתיות קודמות ונוכחיות בבינוי ושיפוץ המבנה המבוקש וכן בדבר קיומן או היעדרן של תמיכות או שיפויים בגין התמיכה המבוקשת בהתאם לנוסח שיפרסם המשרד ;
- (ה) חשבונית, הצעת מחיר או כתב כמויות לכל רכיב בגינו מוגשת בקשת התמיכה כמפורט להלן :
- (1) עבור רכיב כאמור שכבר נרכש או בוצע – נדרש לצרף חשבונית מס ;
- (2) עבור רכיב כאמור שטרם נרכש או בוצע – נדרש לצרף לפחות שתי הצעות מחיר לכל רכיב ;
- (3) ככל שמדובר ברכיב הנכלל במסגרת סעיף 4(1) למבחן זה – בנוסף לתחולת פסקאות (1-2) בסעיף משנה זה לעיל – נדרש לצרף גם כתב כמויות מפורט ;
- (ב) הוועדה או צוות הבדיקה מטעמה יהיו רשאים לדרוש מהמוסד כל מסמך נוסף הנדרש לשם בחינת הבקשה.

9. ביצוע, דיווח ואופן התשלום

- (א) המשרד יכיר בחשבוניות שהופקו בגין תקופת תוקפם של מבחנים אלה בלבד, ובתנאי שתכולתם תואמת את אישור ועדת התמיכות בהתאם לתכנית העבודה שהוגשה.
- (ב) על המוסד להעביר חשבוניות מס או קבלות מפורטות על ההוצאות שבגינן מבוקשת התמיכה לפי מבחנים אלה, על שם המוסד מבקש התמיכה בלבד ; בחשבונית ייכללו הפרטים הבאים : שם המוסד, מועד אספקת השירותים, מהות השירות שניתן, פירוט הכמויות ועוד.
- (ג) דו"ח הביצוע יכלול סיכום מילולי וסיכום כספי המורכב מפירוט המקורות והשימושים, בחתימת ראש המכינה ומנהל הכספים של המכינה, ובצרוף חשבוניות מפורטות כאמור, תמונות, בהתאמה לנושאי הפעילות המאושרים וכן כל אסמכתא נוספת שתידרש על ידי המשרד, לצורך הוכחת העלויות וביצוע הפעילות ; הדיווח ייחתם בידי מורשי החתימה של המוסד ובפרט בידי מנהל הכספים של העמותה ויאושר על ידי רואה חשבון חיצוני.
- (ד) היקף התקציב הצפוי לצורך התמיכה בפעולות שבנוהל תמיכה זה, הינו כ-9.5 מיליון ₪ ; היה ותקציב זה יפחת, ועדת התמיכות תחלק את התקציב המעודכן באופן יחסי בהתאם ליחס שבין בין התקציב המעודכן לתקציב המקורי.

10. מעקב ובקרה

מבלי לגרוע מהוראות הנוהל –

- (א) המשרד או מי מטעמו יהיו רשאים לערוך ביקורת ובדיקה, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי התמיכה, בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו לו, מילוי התנאים למתן התמיכה, ואופן השימוש בתמיכה שניתנה ;
- (ב) לשם ביצוע הפעילות רשאי המשרד או מי מטעמו לדרוש דיווחים כספיים ואחרים בקשר לשימוש בתמיכה, והנתמך מתחייב להגיש לו את הללו, ורשאי המשרד לשלוח מבקר או מפקח מטעמו לבקר

במשרדיו ובמבנים של המוסד ולעיין בספרי החשבונות שלו, והנתמך מתחייב לשתף פעולה עם בקרה וביקורת כאמור;

(ג) המשרד רשאי להקטין או לבטל את התמיכה אם וכאשר: הופחת או בוטל תקציב התמיכה או אם הגוף הנתמך לא קיים את כל דרישות המשרד בקשר לביצוע הפעילות כאמור; הגוף הנתמך לא קיים את כל התנאים או ההתחייבויות בקשר למתן התמיכה; התברר, כי הגוף הנתמך זכאי לקבל כספים או נכסים נוספים ממקור ממשלתי אחר בגין הפעילות הנתמכת; התמיכה ניתנה על בסיס נתונים לא נכונים; וכן מכל סיבה אחרת המפורטת בנוהל זה או בנוהל שר האוצר;

(ד) שולמה תמיכה על בסיס דיווח כוזב או מטעה, יוחלו הוראות נוהל שר האוצר והוראות התכ"ם בעניין.

(ה) שולמה תמיכה ולאחר מכך פקעה או בוטלה זכותו הקניינית או החוזית של המוסד במבנה שבעד הקמתו או שיפוצו שולמה התמיכה וטרם חלפו 5 שנים ממועד האישור או 3 שנים ממועד השלמת השיפוץ שאושר על פי מבחנים אלו, לפי המאוחר מבניהם – יחויב המוסד בהשבת החלק היחסי של התמיכה בהתאם למספר השנים שנותר להשלמת התקופות בהתאם לסעיף 6(א)(1) לעיל.

11. תחולה ותוקף

- (א) תחילתם של מבחנים אלה ביום ה' סיוון התשפ"ה (1 ביוני 2025).
- (ב) תוקפם של מבחנים אלה עד ליום י"א טבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025).

ג' באב, התשפ"ה

(28 ביולי, 2025)

אורית מלכה סטרוק

שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות

(803-35-2025-000043)